

Opinia Komitetu Regionów „Internet przedmiotów” oraz „Ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego”

(2010/C 175/09)

KOMITET REGIONÓW

- Z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą przeglądu dyrektywy w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego i wsparcia planu działań na rzecz Internetu przedmiotów, ponieważ mogą one mieć istotne znaczenie dla obywateli, przedsiębiorstw i organów administracji oraz pomóc w tworzeniu miejsc pracy i poprawie jakości usług publicznych.
- Podkreśla znaczenie i potrzebę posiadania wspólnych zasad i praktyk w zakresie ponownego wykorzystywania i użytkowania informacji sektora publicznego, aby wszystkie podmioty na europejskim rynku informacyjnym działały w takich samych podstawowych warunkach, co ma zapewnić większą przejrzystość warunków ponownego wykorzystywania takich informacji oraz usunąć zakłócenia w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.
- Opowiada się za wspieraniem rozwoju europejskich laboratoriów za pomocą funduszy pochodzących z uniwersytetów i przedsiębiorstw prywatnych, aby zwiększyć wpływ działalności badawczej w dziedzinie technologii informacyjnych w Europie.
- Proponuje zwrócenie szczególnej uwagi na przyszłość Internetu, z ewentualnym połączeniem Internetu przedmiotów oraz wysokiej jakości treści i usług wykorzystujących technologię Web 2.0 jako podstawową platformę. Jego nowy model zmieni miejsce i rolę wszechobecnych sieci w życiu obywateli i w dziedzinie wzrostu gospodarczego, co może spowodować znaczne przemiany społeczne.

Sprawozdawca:	Dumitru ENACHE (RO/PPE), Burmistrz miasta Stejaru
Dokumenty źródłowe:	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Internet przedmiotów – plan działań dla Europy” COM(2009) 278 wersja ostateczna Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Ponowne wykorzystanie informacji sektora publicznego – Przegląd dyrektywy 2003/98/WE” COM(2009) 212 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą przeglądu dyrektywy w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego i wsparcia planu działań na rzecz Internetu przedmiotów, ponieważ mogą one mieć istotne znaczenie dla obywateli, przedsiębiorstw i organów administracji oraz pomóc w tworzeniu miejsc pracy i poprawie jakości usług publicznych.

2. Podkreśla znaczenie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego zarówno do celów komercyjnych, jak i niekomercyjnych oraz dokonywania inwestycji w badania naukowe, aby wesprzeć konkretne działania i rozwój przyszłych zastosowań w celu zwiększenia wartości dziedziny Internetu przedmiotów (IoT, *Internet of things*).

3. Zgodnie ze strategią i2010 na rzecz europejskiego społeczeństwa informacyjnego podkreśla znaczenie władz lokalnych i regionalnych, ponieważ są one motorem wzrostu gospodarczego na szczeblu lokalnym, a także wytwarzają, wykorzystują i posiadają wiele produktów i usług opartych na informacji cyfrowej. Z tego względu władze lokalne i regionalne powinny być w pełni i skutecznie zaangażowane w zarządzanie Internetem przedmiotów i jego rozwój.

4. Zwraca uwagę, że na szczeblu lokalnym i regionalnym Internet przedmiotów może podnieść jakość życia i motywować obywateli do działalności społecznej i gospodarczej, stymulować rozwój regionalny i działalność lokalnych przedsiębiorstw oraz zapewnić bardziej efektywne usługi publiczne dostosowane do potrzeb obywateli. Regiony i miasta mogą na kilka sposobów pomagać w pełnym wykorzystaniu tego potencjału. Władze lokalne i regionalne znajdują się wśród głównych podmiotów będących beneficjentami zasad zarządzania Internetem przedmiotów i są najważniejszymi motorami rozwoju i wdrażania rozwiązań.

5. Wzywa do określenia odpowiednich rozwiązań w zakresie gromadzenia informacji sektora publicznego i zarządzania nimi, biorąc pod uwagę kulturowe i administracyjne różnice między państwami członkowskimi oraz organami lokalnymi i regionalnymi.

6. Podkreśla rolę logistyki potrzebnej do korzystania z dużej ilości danych, które będą wykorzystywane w zastosowaniach opracowanych i używanych przez organy administracji publicznej.

7. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że dyrektywa w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego stanowi próbę ograniczenia dodatkowego obciążenia administracyjnego, nakładanego na organy publiczne wraz z wymogiem dostępności takich informacji.

8. Podkreśla znaczenie i potrzebę posiadania wspólnych zasad i praktyk w zakresie ponownego wykorzystywania i użytkowania informacji sektora publicznego, aby wszystkie podmioty na europejskim rynku informacyjnym działały w takich samych podstawowych warunkach, co ma zapewnić większą przejrzystość warunków ponownego wykorzystywania takich informacji oraz usunąć zakłócenia w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.

9. Podkreśla potrzebę promowania e-integracji, czyli integracyjnego społeczeństwa informacyjnego opartego na zasadach sprawiedliwości regionalnej i społecznej, które w szerszym zakresie Internetu przedmiotów korzysta z technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w celu podniesienia konkurencyjności i usprawnienia usług publicznych.

10. Opowiada się za wspieraniem rozwoju europejskich laboratoriów za pomocą funduszy pochodzących z uniwersytetów i przedsiębiorstw prywatnych, aby zwiększyć wpływ działalności badawczej w dziedzinie technologii informacyjnych w Europie.

11. Podkreśla, że dostęp do informacji sektora publicznego i ponowne ich wykorzystywanie mogą stanowić bodziec do rozwoju zastosowań Internetu przedmiotów. Miasta i regiony, które przede wszystkim dysponują i jednocześnie strzegą treści informacji sektora publicznego, odgrywają kluczową rolę pod względem ułatwiania tworzenia Internetu przedmiotów.

Dyrektywa w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego

12. Zwraca uwagę, że do rozwoju rynku ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego konieczne jest ukrócenie praktyki zawierania wyłącznych umów przez organy publiczne i przedsiębiorstwa prywatne oraz wprowadzenie polityk, w ramach których stosowane byłyby modele licencjonowania i pobierania opłat, aby ułatwić i zmaksymalizować ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego (w szczególności poprzez zastosowanie kosztów krańcowych); istotne jest również rozważenie i sprecyzowanie rodzaju mechanizmów stosowanych w przypadku tworzenia danych publicznych i zarządzania nimi.

13. Biorąc pod uwagę zasadę konkurencyjnego rynku informacji sektora publicznego, podkreśla, że istotne jest zapewnienie takich samych warunków obowiązujących prywatnych usługodawców i instytucje publiczne, umożliwienie dostępu do danych publicznych użytkownikom prywatnym oraz wyraźne określenie warunków, na których dane te mogą być wykorzystywane do celów komercyjnych.

14. Zwraca uwagę, że ważne jest określenie sposobu obiektywnego pomiaru ekonomicznej wartości informacji ze względu na ich publiczny charakter oraz ich związek z instytucjami rządowymi.

15. Proponuje, aby przy całkowitej zgodności z zasadami ochrony danych dokonano rozróżnienia pomiędzy dostępem do informacji publicznych a ich ponownym wykorzystaniem, aby zwiększyć korzyści twórcy informacji, który może nie pokrywać wszystkich własnych kosztów wytworzenia tych informacji, oraz by zmniejszyć liczbę przypadków udzielania ograniczonego dostępu do informacji publicznych.

Władze lokalne i regionalne – najważniejsze podmioty umożliwiające wykorzystywanie informacji sektora publicznego i ich główni beneficjenci

16. Wzywa do większej koncentracji na zwiększaniu świadomości na szczeblu regionalnym i lokalnym, ponieważ brakuje wiedzy lub mechanizmów umożliwiających identyfikację informacji, które są dostępne do ponownego wykorzystania, oraz do pomocy organom publicznym w zwiększeniu ich przejrzystości i wspieraniu ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

17. Podkreśla, że pełny potencjał ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego można osiągnąć pod warunkiem ściślejszego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych, co może w znacznym stopniu przyczynić się do rozpropagowania ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego w celu zwiększenia konkurencyjności i tworzenia miejsc pracy.

18. Zwraca uwagę, że dla instytucji publicznych na szczeblu regionalnym i lokalnym zasadnicze znaczenie mają odpowiednie zdolności wewnętrzne oraz trwałe zasoby finansowe umożliwiające cyfryzację. Alternatywami pozwalającymi na finansowanie cyfryzacji treści są partnerstwa prywatno-publiczne i rozwój rynków nauki za pomocą komputera i Internetu (*e-learning*). Informacje sektora publicznego mogą stanowić samowystarczalne źródła przychodów pomocne w tworzeniu danych i cyfryzacji. Ponadto istotne są również sieci i społeczności interaktywne, ponieważ umożliwiają obniżenie kosztów, np. w przypadku rozwoju otwartego oprogramowania komputerowego.

Internet przedmiotów

19. Podkreśla, że rozwój technologii informacyjnych jest sprawą o zasadniczym znaczeniu dla naszych społeczeństw i jednolitego rynku Europy. Dokona się on pod warunkiem, że UE przeznaczy wystarczające zasoby ekonomiczne na innowacje, podstawowe badania naukowe i działalność badawczo-rozwojową oraz zasoby polityczne na przyszłe zarządzanie Internetem.

20. Zwraca uwagę, że rozwój interaktywnych platform, takich jak Web 2.0, stał się obecnie bardziej przydatny ze względu na ich skomplikowane funkcje wymiany informacji i zaawansowaną interoperacyjność między znaczną liczbą sieci, co umożliwia tworzenie lub dostarczanie treści samodzielnie bądź we współpracy z innymi. W tym kontekście szybki rozwój technologii masowego przechowywania danych jest bardzo istotny dla baz danych administracji publicznych, które będą zawierać opis przedmiotów identyfikowanych na podstawie ich adresu internetowego.

21. Proponuje zwrócenie szczególnej uwagi na przyszłość Internetu, z ewentualnym połączeniem Internetu przedmiotów oraz wysokiej jakości treści i usług wykorzystujących technologię Web 2.0 jako podstawową platformę. Jego nowy model zmieni miejsce i rolę wszechobecnych sieci w życiu obywateli i w dziedzinie wzrostu gospodarczego, co może spowodować znaczne przemiany społeczne.

Zarządzanie Internetem przedmiotów, prywatność i bezpieczeństwo danych

22. Podkreśla, że rozwoju Internetu przedmiotów nie można pozostawić wyłącznie sektorowi prywatnemu, zważywszy na głębokie przemiany społeczne, które spowoduje. Jedynie zaangażowanie decydentów i władz publicznych w UE, w tym władz lokalnych i regionalnych, sprawi, że TIK będą między innymi stymulować wzrost gospodarczy, rozwiążą problemy związane ze starzeniem się społeczeństwa i dadzą impuls do efektywnego użytkowania energii.

23. Zaznacza, że musi istnieć koncepcja zarządzania Internetem przedmiotów w sposób zgodny ze wszystkimi działaniami z zakresu polityki publicznej, jak KR stwierdził w swojej Białej księdze w sprawie wielopoziomowego sprawowania rządów⁽¹⁾. Celem tej księgi jest zwiększenie efektywności działania Wspólnoty poprzez koordynację działań Unii Europejskiej, państw członkowskich oraz władz lokalnych i regionalnych na zasadzie partnerstwa z myślą o opracowaniu i wprowadzeniu w życie polityk UE.

24. Zwraca uwagę na potrzebę sprostania znaczącemu wyzwaniu strategicznemu, jakim jest Internet przedmiotów, dzięki zastosowaniu zasad i mechanizmów wielopoziomowego sprawowania rządów, zarówno w ujęciu pionowym, tj. pomiędzy władzami lokalnymi i regionalnymi a rządem krajowym i Unią Europejską, jak i w ujęciu poziomym, tj. pomiędzy władzami lokalnymi i regionalnymi a społeczeństwem obywatelskim, lub poprzez wypróbowanie niektórych innowacji na szczeblu lokalnym i regionalnym.

25. Podkreśla, że przy tworzeniu infrastruktury Internetu przedmiotów i związanych z nim usług należy zwracać szczególną uwagę, by na każdym szczeblu spełnić wszystkie wymogi bezpieczeństwa i zagwarantować odpowiednie standardy w zakresie poszanowania sfery prywatnej i ochrony danych osobowych oraz zapobiec nieupoważnionemu śledzeniu wszelkiego rodzaju informacji osobowych i profilowaniu użytkowników, co dotyczy m.in. preferencji zakupowych, stanu zdrowia, dokumentacji zdrowotnej itd.

26. Zwraca uwagę, że zapewnienie ochrony prywatności zależy od pewnych czynników, w tym organizacji organów publicznych (w większości działających na szczeblu lokalnym), zgodności przepisów na szczeblu europejskim, rozpowszechniania kultury innowacyjności wśród pracowników administracji publicznej, także poprzez stosowanie wspólnego kodeksu etyki, oraz zarządzania funkcjami związanymi z TIK.

27. Uważa zatem, że szczególną uwagę należy zwrócić na opracowanie wytycznych i zaleceń w celu ustalenia strategii, zasad, standardów i wspólnych formatów w zakresie TIK, aby zwiększyć bezpieczeństwo danych i pomóc w ochronie prywatności.

28. Wzywa do zorganizowania szeroko zakrojonych szkoleń dla wszystkich pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem wyspecjalizowanego personelu technicznego (np. sieci, systemy, bezpieczeństwo, ochrona prywatności itd.), pracowników bezpośrednio zaangażowanych w procesy bezpieczeństwa, w których wykorzystywane są różne metodologie, oraz pracowników ogólnie lub pośrednio zajmujących się procesami innowacyjnymi i unowocześniającymi (np. szkolenia w zakresie obsługi komputera dla konsumentów).

Spójeczno-ekonomiczne skutki wprowadzenia Internetu przedmiotów

29. Podobnie jak w poprzednich opiniach⁽²⁾, uważa, że władze lokalne i regionalne powinny zaangażować się w szeroko zakrojoną współpracę na rzecz poprawy interoperacyjności w administracji publicznej i efektywnego świadczenia usług publicznych.

⁽¹⁾ CdR 89/2009 fin.

⁽²⁾ CdR 10/2009 fin.

30. Zaznacza, że władze lokalne i regionalne mogą odgrywać i faktycznie odgrywają przewodnią rolę, jeśli chodzi o zwiększanie konkurencyjności Europy i szans dla przedsiębiorców, poprawę usług w zakresie zdrowia publicznego oraz wykorzystywanie TIK do zwiększenia efektywności energetycznej, dzieląc się sprawdzonymi rozwiązaniami technologicznymi, wyznaczając partnerów dla projektów i udzielając wsparcia finansowego.

31. Podkreśla, że same tylko działania polityczne na rzecz TIK bez czynnego wsparcia i udziału władz lokalnych i regionalnych nie doprowadzą do osiągnięcia lepszych wyników ekonomicznych. Społeczeństwo obywatelskie, władze lokalne i regionalne oraz rząd powinny współpracować, aby zapewnić ciągłe podnoszenie kwalifikacji zasobów ludzkich, zmiany organizacyjne, rozwój TIK i wzrost wydajności.

32. Podkreśla, że działania mające na celu zwiększenie poziomu podstawowej wiedzy o TIK, rozwinięcie wysokich umiejętności posługiwania się nimi, uczenie się ich przez całe życie oraz podnoszenie umiejętności w zakresie zarządzania i nawiązywania kontaktów potrzebnych do skutecznego ich wykorzystywania mają szczególne znaczenie i należą do podstawowych kompetencji władz lokalnych i regionalnych.

Badania naukowe, rozwój i innowacje

33. Z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się Komisji do dalszego wspierania badań naukowych nad Internetem przedmiotów i rozwoju technologicznego w ramach 7PR, niezależnie od aktualnych wybitnych osiągnięć, oraz **popiera** wykorzystanie programu na rzecz konkurencyjności i innowacji jako doskonałej bazy umożliwiającej wdrażanie przyszłych zastosowań Internetu przedmiotów. W tym zakresie bardzo korzystne mogłoby okazać się prowadzenie projektów pilotażowych na skalę lokalną i regionalną, zarówno pod względem łatwości ich realizacji, jak i pod względem stosunku kosztów do korzyści.

34. Popiera koncepcję, zgodnie z którą podmioty krajowe i regionalne miałyby odgrywać większą rolę w rozwijaniu istotnych nowych inicjatyw europejskich, takich jak ERA-NET lub wspólne inicjatywy technologiczne⁽³⁾. W tym zakresie proces tworzenia potencjału badawczego i innowacyjnego, aby zapewnić trwałą przewagę konkurencyjną w Europie, a tym samym szybciej osiągnąć cele Internetu przedmiotów, może przebiec pomyślnie wyłącznie z udziałem tych miast i władz regionalnych, które traktują badania naukowe i innowacje jako dziedziny o pierwszorzędym znaczeniu, jeśli chodzi o finansowanie ze środków publicznych.

35. Apeluje o większą komplementarność istniejących polityk i instrumentów współpracy oraz o skoordynowane wykorzystywanie 7PR, Funduszu Społecznego i programu na rzecz konkurencyjności i innowacji, które zapewniają możliwości inwestycyjne zgodnie z konkretnymi cechami różnych projektów badawczych.

⁽³⁾ CdR 83/2007 fin.

36. Kładzie nacisk na potrzebę pozyskania znaczących przedstawicieli środowisk akademickich spoza Europy i podkreśla znaczenie regionów jako głównych dostawców usług edukacyjnych oraz coraz większą potrzebę zwiększenia regionalnych inwestycji w zasoby ludzkie; w szczególności należy skoncentrować się na lokalnej polityce innowacji, ośrodkach technologicznych, inkubatorach biznesu, parkach naukowych i kapitale podwyższonego ryzyka.

Dialog międzynarodowy

37. Zwraca uwagę, że w ramach współpracy międzynarodowej regiony mają szczególne znaczenie ze względu na tworzenie wspierających warunków programowych, strukturalnych i legislacyjnych w ramach swych strategii badawczych.

38. Podkreśla, że nawet małe instytucje na szczeblu regionalnym i lokalnym mogą tworzyć wiedzę o ogólnoświatowym znaczeniu w wąskich specjalizacjach, zwłaszcza gdy stanowią część światowych sieci i współpracują z przedsiębiorstwami opartymi na wiedzy.

39. Zaznacza, że pod tym względem powiązania i współpraca między regionami, zarówno w obrębie jednego państwa, jak i między państwami, zyskują coraz większe znaczenie, zwłaszcza w przypadku polityk mających na celu wsparcie ekosystemów klastrów, sieci i innowacji, zaś ich wsparcie rozwija się również w kierunku tworzenia „węzłów” światowej klasy, aby połączyć globalne łańcuchy innowacji zamiast klastrów o ograniczonym zasięgu geograficznym.

Bruksela, 10 lutego 2010 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO
